

**PLAN RADA I FINANCIJSKI PLAN
DALMATINSKE ENERGETSKE AGENCIJE ZA 2023. GODINU SA
PROJEKCIJAMA ZA 2024. I 2025. GODINU**

Ravnatelj:

Mario Jakić, dipl. ing.

Split, siječanj 2023.

1. PRAVNA OSNOVA

Članak 11. i članak 19. Statuta Ustanove Dalmatinska energetska agencija (dalje u tekstu: Ustanova) određuje da Ravnatelj predlaže Upravnom vijeću godišnji plan rada Ustanove i godišnji financijski plan Ustanove.

Članak 6. stavak 6. i 7. Statuta Ustanove određuje da Upravno vijeće donosi Godišnji plan rada Ustanove i Godišnji financijski plan Ustanove.

Članak 6. Statuta Ustanove određuje da je Upravno vijeće dužno nadležnom upravnom tijelu osnivača dostaviti financijski plan usklađen s odobrenim sredstvima u proračunu Splitsko-dalmatinske županije.

Skupština Splitsko-dalmatinske županije je na 15. sjednici održanoj dana 5. prosinca 2022. godine donijela proračun Splitsko-dalmatinske županije za 2023. godinu sa projekcijama za 2024. i 2025. godinu.

2. PRETPOSTAVKE ZA IZRADU FINACIJSKOG PLANA

Financijski plan Ustanove za 2023. godinu sa projekcijama za 2024. i 2025. godinu uključuje sredstva osigurana u proračunu Splitsko-dalmatinske županije, planirane vlastite prihode i potpora jedinica lokalne samouprave.

Plan rada i financijski plan ustanove za 2023. godinu sa projekcijama za 2024. i 2025. godinu usklađen je sa proračunom Splitsko-dalmatinske županije za 2023. godinu sa projekcijama za 2024. i 2025. godinu.

I. OPĆI DIO

3. FINACIJSKI PLAN ZA 2023. GODINU I PROJEKCIJE ZA 2024. I 2025. GODINU

Ukupan financijski plan Dalmatinske Energetske Agencije prikazan je u tablici u nastavku.

Tablica 1. Financijski plan Dalmatinske Energetske Agencije za 2023. godinu i projekcija plana za 2024. i 2025. godinu

	Plan 2023. god.	Projekcija 2024. god.	Projekcija 2025. god.
Prihodi ukupno	316.105,88	324.247,47	334.409,87
Prihodi poslovanja	316.105,88	324.247,47	334.409,87
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine			
Rashodi ukupno	316.105,88	324.247,47	334.407,87
Rashodi poslovanja	310.363,33	321.247,47	334.407,87
Rashodi za nabavu materijalne imovine	5.742,55	3.000,00	
RAZLIKA – VIŠAK / MANJAK	0	0	0

	Plan 2023. god.	Projekcija 2024. god.	Projekcija 2025. god.
Ukupan donos viška / manjka iz prethodne godine	0	0	0
VIŠAK / MANJAK IZ PRETHODNE GODINE KOJI ĆE SE POKRITI / RASPOREDITI	0	0	0

	Plan 2023. god.	Projekcija 2024. god.	Projekcija 2025. god.
Primici od financijske imovine i zaduživanja	0	0	0
Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	0	0	0
NETO FINANCIRANJE	0	0	0

VIŠAK / MANJAK + NETO FINANCIRANJE	0	0	0
---	---	---	---

Napomena: redak Ukupan donos viška / manjka iz prethodne godine služi kao informacija i ne uzima se u obzir kod uravnoteženja proračuna, već se proračun uravnotežuje retkom VIŠAK / MANJAK IZ PRETHODNE GODINE KOJI ĆE SE POKRITI / RASPOREDITI.

Iz prikazanih planskih veličina proizlazi da je financijski plan za sve tri godine uravnotežen.

3.1. PRIHODI I PRIMICI

Planirani prihodi i primici po ekonomskoj klasifikaciji prikazani su u nastavku

Tablica 2. Ukupni prihodi i primici po ekonomskoj klasifikaciji u razdoblju od 2023. do 2025. godine

Račun iz računskog plana	Naziv	Plan 2023.	Projekcija 2024.	Projekcija 2025.
6	Prihodi poslovanja	316.108,88	324.247,47	334.409,87
63	Pomoći iznozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	2.654,46	3.052,63	3.510,62
631	Pomoći od inozemnih vlada			
632	Pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU			
636	Pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan	2.654,46	3.052,63	3.510,52
638	Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava			
639	Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna			
64	Prihodi od imovine			
641	Prihodi od financijske imovine			
642	Prihodi od nefinancijske imovine			
65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada			
652	Prihodi po posebnim propisima			
66	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	2.654,46	60.437,03	120.507,26
661	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	2.654,46	60.437,03	120.507,26
663	Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna			
67	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obaveza	310.796,96	260.757,81	210.392,09
671	Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika	310.796,96	260.757,81	210.392,09
673	Prihodi HZZO-a na temelju ugovornih obaveza			
68	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi			
683	Ostali prihodi			
7	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine			
71	Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine			
72	Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine			
8	Primici od financijske imovine i zaduživanja			
84	Primici od zaduživanja			
844	Primljeni krediti i zajmovi od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora			
847	Primljeni zajmovi od drugih razina vlasti			
	SVEUKUPNO PRIHODI I PRIMICI			
92	REZULTAT POSLOVANJA			
922	Višak / manjak prihoda			
	SVEUKUPNO PRIHODI + REZULTAT			

Vlastiti prihodi se planiraju ostvariti prodajom vlastitih usluga na tržištu. Te se planiraju i pomoći jedinica lokalne samouprave.

Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika podrazumijevaju prihode iz proračuna Spitsko-dalmatinske županije,

Uravnotežen financijski plan za projicirano trogodišnje razdoblje postići će se planiranim rezultatom poslovanja.

PLAN PRIHODA I PRIMITAKA

Tablica 3. Plan prihoda i primitaka po vrstama i izvorima za 2023. i 2024. godinu

Izvor primitaka i prihoda	2023. godina							
	Opći prihodi i primici	Vlastiti prihodi	Prihodi za posebne namjene	Pomoći	Donacije	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine i nadoknade šteta s osnova osiguranja	Namjenski primici od zaduživanja	Prenesena sredstva iz prethodne godine
Oznaka računa iz računskog plana								
671 / Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika	310.796,96							
636 / Pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan i				2.654,46				
641 / Prihodi od financijske imovine								
661 / Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga		2.654,46						
844 / Primljeni krediti i zajmovi od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora								
Ukupno (po izvorima)	310.796,96	2.654,46		2.654,46				
Ukupno prihodi i primici za 2023 godinu	316.108,88							

Izvor primitaka i prihoda	2024. godina							
	Opći prihodi i primici	Vlastiti prihodi	Prihodi za posebne namjene	Pomoći	Donacije	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine i nadoknade šteta s osnova osiguranja	Namjenski primici od zaduživanja	Prenesena sredstva iz prethodne godine
Oznaka računa iz računskog plana								
671 / Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika	260.757,81							
636 / Pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan i				3.052,63				
641 / Prihodi od financijske imovine								
661 / Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga		60.437,03						
844 / Primljeni krediti i zajmovi od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora								
Ukupno (po izvorima)		60.437,03		3.052,63				
Ukupno prihodi i primici za 2024 godinu	324.247,47							

Izvor primitaka i prihoda	2025. godina							
	Opći prihodi i primici	Vlastiti prihodi	Prihodi za posebne namjene	Pomoći	Donacije	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine i nadoknade šteta s osnova osiguranja	Namjenski primici od zaduživanja	Prenesena sredstva iz prethodne godine
Oznaka računa iz računskog plana								
671 / Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika	210.392,09							
636 / Pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan i				3.510,52				
641 / Prihodi od financijske imovine								
661 / Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga		120.507,26						
844 / Primljeni krediti i zajmovi od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora								
Ukupno (po izvorima)	210.392,09	120.507,26		3.510,52				
Ukupno prihodi i primici za 2025 godinu	334.409,87							

3.2. RASHODI I IZDACI

Ukupni planirani rashodi i izdaci u 2023. godini iznose 316.108,88 Eura i uravnoteženi su sa planiranim prihodima i rashodima. U slijedeće dvije godine rashodi se planiraju na razini 324.247,47 Eur i 334.409.,87 Eur.

Tablica 4. Ukupni rashodi i izdaci po ekonomskoj klasifikaciji u razdoblju od 2023. do 2025. godine, opći dio

Račun iz računskog plana	Naziv	Plan 2023.	Projekcija 2024.	Projekcija 2025.
3	Rashodi poslovanja	310.363,33	321.247,47	334.407,87
31	Rashodi za zaposlene	100.696,49	130.302,08	136.817,20
32	Materijalni rashodi	209.166,84	190.596,99	197.224,85
34	Financijski rashodi	500,00	348,4	365,82
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna			
37	Naknade građanstvu i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade			
38	Ostali rashodi			
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	5.742,55	3.000,00	0
41	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	500,00		
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	5.242,55	3.000,00	
5	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova			
	SVEUKUPNO	316.105,88	324.247,47	334.409,87

Rashodi poslovanja u 2023. godini planirani su na razini 310.363,33 . U 2024.i 2025. godini planira se promjena po stopi od 3,5% i 7,75 % , odnosno na razinu 321.247,47 i 334.407,87 .

Rashodi za zaposlene u 2023. godini planirani su na razini 100.696,49 , te 130.302,08 i u projekcijama za naredne dvije godine kada će su dio financiran iz županijskog proračuna smanjivati kroz ostvarenje planiranih vlastitih prihoda.

Materijalni rashodi planiraju se na razini 209.166,84 u 2023. godini. Ovi se rashodi financiraju iz županijskog proračuna, vlastitih sredstava i sredstava pomoći. U 2024. i 2025. godini planira se promjena po stopi -8,88 % i -5,71 % odnosno na razinu 190.596,99 i 197.224,85 [Eur].

Financijski rashodi planirani su na razini 500 [eur] u 2023. godini sa stopama promjene -30,3 % i -26,84 % , odnosno na razinu 348,40 [Eur] u 2024. godini i 365,82 [Eur] u 2025 godini, a odnose se na ostale financijske rashode te su financirani iz županijskog proračuna.

Prema programskoj klasifikaciji svi rashodi ustanove spadaju u program 9030 Razvoj energetike.

Prema funkcionalnoj klasifikaciji svi rashodi ustanove spadaju u razred 04 – ekonomski poslovi, 0436 –ostale vrste energije.

3.3. PREGLED UKUPNIH PRIHODA I PRIMITAKA TE RASHODA I IZDATAKA PO IZVORIMA FINANCIRANJA

U nastavku je prikazan plan ukupnih prihoda i rashoda te primitaka i izdataka po izvorima financiranja, iz kojeg je vidljivo pokriće manjka prenesenim sredstvima, odnosno viškom iz prethodne godine kako bi se uravnotežio financijski plan ustanove, u skladu sa načelom uravnoteženosti propisanim člankom 7. stavkom 1. Zakona o proračunu.

Tablica 5. Plan ukupnih prihoda i primitaka te rashoda i izdataka po izvorima u razdoblju od 2023. do 2025. godine

Oznaka IF / Naziv izvora financiranja	2023	2024	2025
1. Opći prihodi i primici	310.796,96	260.757,81	210.392,09
prihodi	310.796,96	260.757,81	210.392,09
rashodi	310.796,96	260.757,81	210.392,09
Razlika financirana iz prenesenog viška / manjka			
3. vlastiti prihodi	2.654,46	60.437,03	120.507,26
prihodi	2.654,46	60.437,03	120.507,26
rashodi	2.654,46	60.437,03	120.507,26
Razlika financirana iz prenesenog viška / manjka			
5. Pomoći	2.654,46	3.052,63	3.510,52
prihodi	2.654,46	3.052,63	3.510,52
rashodi	2.654,46	3.052,63	3.510,52
izdaci			
Razlika financirana iz prenesenog viška / manjka			
8. Namjenski primici			
primici			
izdaci			
rashodi			
Razlika financirana iz prenesenog viška / manjka			
UKUPNI PRIHODI	316.108,88	324.247,47	334.409,87
UKUPNI RASHODI	316.108,88	324.247,47	334.409,87
UKUPNO PRIMICI			
UKUPNO IZDACI			
Rashodi financirani prenesenim viškom prihoda iz prethodne godine			

II. POSEBNI DIO

Rashodi i izdaci ustanove se u posebnom dijelu financijskog plana raspoređuju po programskoj, funkcijskoj i ekonomskoj klasifikaciji te izvorima financiranja s uključenim rezultatom poslovanja.

Tablica 6. Plan rashoda i izdataka po izvorima financiranja, programskoj, funkcijskoj i ekonomskoj klasifikaciji za 2023. – 2025. godinu.

Oznaka	Plan 2023	Projekcija 2024	2024 / 2023	Projekcija 2025	2025 / 2024
UKUPNO RASHODI I IZDACI	316.105,88	324.247,47	2,58%	334.409,87	3,13%
DALMATINSKA ENERGETSKA AGENCIJA	316.105,88	324.247,47	2,58%	334.409,87	3,13%
Program 9030: Razvoj energetike	316.105,88	324.247,47	2,58%	334.409,87	3,13%
A 903001 Rashodi djelatnosti	310.363,33	321.247,47	3,51%	334.409,87	4,1%
Funkcijska klasa 04: EKONOMSKI POSLOVI	310.363,33	321.247,47	3,51%	334.409,87	4,1%
Izvor: 1.1.1. Opći prihodi i primici	305.054,41	257.757,82	-15,5%	210.392,09	18,4%
31 Rashodi za zaposlene	100.696,49	104.241,67	3,52%	82.090,32	21,3%
32 Materijalni rashodi	203.857,92	153.167,75	-14,9%	127.935,95	16,5%
34 Financijski rashodi	500,00	348,40	-30,4%	365,82	5%
Izvor: 3.2.1 Vlastiti prihodi – proračunski korisnici	2.654,46	60.437,03	2177%	120.507,26	99%
31 Rashodi za zaposlene		26.060,41	-	54.726,88	110%
32 Materijalni rashodi	2.654,46	34.376,62	1195%	65.780,38	91,3%
Izvor: 5.4.1. Pomoći PK	2.654,46	3.052,63	15%	3.510,52	15%
32 Materijalni rashodi	2.654,46	3.052,63	15%	3.510,52	15%
A903002 Uređenje objekata, nabava i održavanje opreme	5.742,55	3.000,00	-47,8%		
Funkcijska klasa 04: EKONOMSKI POSLOVI	5.742,55	3.000,00	-47,8%		
Izvor: 1.1.1. Opći prihodi i primici	5.742,55	3.000,00	-47,8%		
42 Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	5.742,55	3.000,00	-47,8%		

III. OBRAZLOŽENJE

4. SAŽETAK DJELOKRUGA RADA DALMATINSKE ENERGETSKE AGENCIJE

Svrha djelovanja Dalmatinske energetske agencije je uspostava jedinstvenog organizacijskog i institucionalnog okvira za poticanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora uz racionalnije korištenje postojećih energetske resursa.

Odluka o osnivanju Dalmatinske energetske agencije (u daljnjem tekstu: Agencija) donesena je na 9. sjednici Županijske skupštine Splitsko-dalmatinske održanoj 11. travnja ove godine na prijedlog Župana gosp. Blaženka Bobana i inicijativu predsjednika Županijske skupštine gosp. Mate Šimundića.

Agencijom upravlja Upravno vijeće u kojem je 5 članova.

Agencija će informirati zainteresirane pravne i fizičke osobe o mogućnostima sufinanciranja njihovih planova i projekata korištenja OIE, pripremat će i prijavljivati projektnu dokumentaciju na natječaje iz ESI fondova. Za sve zainteresirane dionike pored savjetodavnih usluga i konkretne izrade projektne dokumentacije, nudit će usluge upravljanja projektima iz domene energetske učinkovitosti i srodnih područja.

Pomoć Agencije u iznalaženju modela bespovratnog financiranja iz EU fondova fokusira se na:

- Uvođenje sustava solarne energije (toplinske i fotonaponske) u kućanstva;
- povećanje proizvodnje energije i udjela obnovljivih izvora energije (OIE) i to prvenstveno solarne energije u ukupnoj potrošnji energije, te posljedično smanjenje emisije stakleničkih plinova. Tu pomažemo jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, ustanovama, zadrugama, trgovačkima društvima, fizičkim osobama (obrtnicima), obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, privatnim iznajmljivačima, samostalnim djelatnostima, upraviteljima višestambenih zgrada i ostalim pravnim subjektima;
- proizvodna ulaganja malih, srednjih i velikih poduzeća koja će rezultirati energetske i resursno učinkovitijim gospodarstvom kroz povećanje korištenja obnovljivih izvora energije, uvođenje resursne učinkovitosti u proizvodni ciklus i životni vijek proizvoda, te smanjenje emisija energetske intenzivnih industrija.

Agencija će pomagati u postupku dobivanja energetske odobrenja za proizvodna postrojenja solarnih elektrana u našoj i u susjednim županijama, uzimajući u obzir činjenicu da je sunčeva energija dostupan i neograničen izvor energije. Tu uzimamo u obzir i prirodne zakone koji sunčanu energiju stavljaju ispred ostalih obnovljivih izvora energije, primjerice vjetra (koji zbog snažnih oscilacija u pojavnosti i intenzitetu ne može predstavljati primarnu opciju OIE).

Poticanjem solarne energije uz promicanje zelene tranzicije i stvaranje zelenih vještina, pozitivno će utjecati na održivost poslovanja, očuvanje postojećih i stvaranje novih radnih mjesta te jačanje lokalne i regionalne konkurentnosti.

4.1. Provedbene mjere

1. Uspostava prikupljanja podataka za energetske statistiku

Mjera obuhvaća aktivnosti za uspostavu sustava prikupljanja i analize svih relevantnih podataka za energetske statistiku i izračune indikatora energetske učinkovitosti. Nužno je uspostaviti sustav upravljanja podacima o potrošnji energenata, demografske podatke, podatke iz sektora prometa, podatke uslužnog sektora, i sl. te mjeriti potencijale i utjecaj zelene tranzicije na različite sektore.

2. Izrada godišnje energetske bilance

Energetska bilanca Splitsko-dalmatinske županije dati će nam informaciju o troškovima i potrošnji za prethodnu godinu s procjenama potrošnje energije za tekuću i narednu godinu, te izračunom emisija CO₂ iz energetske izvora Splitsko-dalmatinske županije.

3. Uspostava i edukacija energetske tima

Razvoj i provedba niza edukativnih i praktičnih radionica s ciljem podizanja kapaciteta nužna je za uspostavu stručnog i kvalitetnog tima koji će raditi u energetske agenciji. Prvi korak ove mjere je izrada plana edukativnih programa za različite ciljne skupine.

4. Unaprjeđenje sustavnog gospodarenja energijom u zgradama javnog sektora

Definiranje strategije i programa energetske obnove zgrada javnog sektora temeljem kojeg će se provoditi mjera „Energetska obnova zgrada javnog sektora“ te uspostaviti sustavno upravljanje imovinom i energetske potencijalom.

5. Energetska obnova zgrada javnog sektora

Cilj mjere je smanjenje potrošnje energije za grijanje, uključuje toplinsku izolaciju vanjske ovojnice zgrade i zamjenu fosilnih izvora energije visokoučinkovitim sustavima (dizalice topline), obnovljivim izvorima energije (npr. sunčeva energija).

6. Integracija OIE u sektor zgradarstva uz digitalizaciju zgrada i uključivanje e-mobilnosti

Cilj mjere je potaknuti korištenje obnovljivih izvora energije u sektoru zgradarstva uz uvođenje integriranih sustava upravljanja proizvodnjom i potrošnjom energije na razini zgrade, uspostaviti digitalni sustav upravljanja te povezati s e-mobilnošću kroz proizvodnju potrebne energije za javni sustav prometa.

7. Program energetske obnove javne rasvjete

Cilj mjere je rekonstrukcija sustava javne rasvjete na području Splitsko-dalmatinske županije kroz pružanje potpore gradovima i općinama u provedbi mjere. Iako javna rasvjeta nije u nadležnosti županije, pružanje potpore može se ostvariti putem objedinjavanja projekata obnove javne rasvjete ili putem sufinanciranja projektne dokumentacije i sl.

8. Prostorno-planski preduvjeti za korištenje OIE

Povećanje udjela obnovljivih izvora energije (OIE) zahtjeva zauzeće dodatnih prostora što bez pažljivog planiranja smještaja OIE može imati izrazito negativne posljedice na prostore od visokog značaja za društvo i prirodu. Ovom se mjerom želi izbjeći potencijalni sukob između klimatskih ciljeva EU te ciljeva očuvanja bioraznolikosti i održivog razvoja.

9. Informiranje, edukacija i povećanje kapaciteta za korištenje OIE

Cilj mjere je informiranje i edukacija opće javnosti i ciljanih skupina o investiranju u sustave koji koriste obnovljive izvore energije.

5. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA DALMATINSKE ENERGETSKE AGENCIJE

U Agenciji je trenutno zaposlen ravnatelj koji je praktična znanja iz domene elektrotehnike i telekomunikacija stjecao dugogodišnjim radom u realnom sektoru. Upoznat je sa svim izazovima tržišta, te će svojim znanjem i vještinama pomoći svim zainteresiranim dionicima u energetske tranziciji na području Splitsko-dalmatinske županije, sukladno potrebama i na području Šibensko-kninske, Dubrovačko-neretvanske i Zadarske županije, ali i u drugim dijelovima naše države.

U projekciji proračuna za 2023 godinu planirana su sredstva za zapošljavanje voditelja projekta, energetske stručnjake te stručnjaka za EU fondove. Novi zaposlenici će se birati putem javnog natječaja i Agencija očekuje javljanje stručnjaka profiliranih u području elektrotehnike, sa praktičnim poznavanjem procesa i izazova u gospodarstvu, te iskustvom u pripremi i provedbi projekata sufinanciranih Eu sredstvima.

6. PROGRAM DALMATINSKE ENERGETSKE AGENCIJE

6.1. Razvoj energetike

Program ima za cilj provođenje energetske politike učinkovitog korištenja energije, s naglaskom na obnovljive izvore. Korištenje obnovljivih izvora baziranih na zgradarstvu putem izrade fotonaponskih elektrana na zgradama u vlasništvu Županije i/ili županijskih institucija (trgovačkih društava, ustanova i sl.). Promoviranje energetske tranzicije, putem edukacije i informiranja različitih dionika s područja Splitsko-Dalmatinske županije kako bi ih što bolje pripremili i poticali za:

- povlačenje državnih i EU sredstava za obnovljive izvore energije,
- te aktivnosti na povećanje energetske učinkovitosti obiteljskih kuća i
- korištenje obnovljivih izvora energije prvenstveno solarne energije.

Program se obavlja kroz dvije aktivnosti:

1. Rashodi djelatnosti

U ovoj aktivnosti su predviđena sredstva za rada i izvršenje statutom definiranih ciljeva DEA, i to za:

- Osnovnu djelatnost, koja uključuje financiranje rada za tri radnika (trenutno je jedino ravnatelj zaposlen), troškova upravljanja i nadzora putem financiranja rada Upravnog vijeća, te financiranja troškova redovnih tekućih aktivnosti. U budućnosti se predviđa smanjenje županijskih sredstva te usmjeravanje rada zaposlenika na poslove na tržištu.

- Izradu projekata, koja uključuje angažiranje vanjskih suradnika na izradi projekata fotonaponskih elektrana, namijenjenih za postavljanje na zgrade u vlasništvu S-D županije i/ili županijskih institucija (trgovačkih društava, ustanova i sl.). Po ekipiranju predviđa se izrada projekata od strane radnika DEA-e.

- Edukaciju i promoviranje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora, koja uključuje sufinanciranje i organiziranje manifestacija na temu energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora, izravnu edukaciju i edukaciju putem elektronskih servisa i medija.

- Izradu i/ili nabavu sustava za evidentiranje utroška energije i analizu, a u cilju izrade energetske bilance za sveobuhvatnu Županiju

kako je ovo jedan od ključnih ciljeva DEA, a koji ima utjecaja na sve segmenata Županije, od kojih će zahtijevati nabavu opreme za automatsko evidentiranje potrošnje energije, te dodatni angažman njihovih radnika, u sljedećoj godini je planirano koordiniranje i usuglašavanje potreba i mogućnosti za nabavu i implementaciju sustava za energetske bilance i eventualno energetsko budžetiranje.

2. Uređenje objekata, nabava i održavanje opreme

U ovoj aktivnosti su predviđena sredstva za nabavu opreme potrebne za rad radnika, te za nabavu i izradu punionica za električne automobile.

Strategija 1: Energetska obnova zgrada

Zgrade su najveći pojedinačni potrošači energije, a time i veliki zagađivač okoliša. Zbog dugog životnog vijeka zgrada, njihov je utjecaj na okoliš u kojem živimo dug i stalan i ne možemo ga zanemarivati. Za razliku od primjerice energetskih potrošača u sektoru cestovnog prometa (vozila), koji se redovito mijenjaju nakon desetak godina, zgrade imaju jako dugi životni vijek te je na njima potrebo izvršiti specifične i cilijane preinake kako bi se povećala njihova energetska učinkovitost i smanjio negativan utjecaj na okoliš.

Energetska obnova zgrada podrazumijeva primjenu mjera energetske učinkovitosti u svrhu poboljšanja energetskog svojstva zgrade. Energetskom obnovom zgrade ostvaruju se uštede električne i toplinske energije, smanjuju se troškovi za energiju te se povećava ugodnost boravka u prostoru i rada u zgradama. Pod pojmom energetska obnova podrazumijeva se povećanje toplinske zaštite vanjske ovojnice zgrade, zamjena vanjskih prozora i vrata te zamjena ili unaprjeđenje sustava grijanja/hlađenja, ali i mjere korištenja obnovljivih izvora energije (sunčani toplinski pretvarači (kolektori), kotlovi na biomasu, dizalice topline i fotonaponski pretvarači). Odabir mjera ovisi o energetskom stanju i vrsti zgrade, načinu njenog korištenja te o lokaciji, a idealno je primijeniti više mjera kako bi se osigurao njihov sinergijski učinak i kako bi uštede u potrošnji energije bile što značajnije.

Energetska obnova provodi se na svim vrstama zgrada: javne zgrade, višestambene zgrade, obiteljske kuće te nestambene (komercijalne) zgrade.

Prioritet u energetskoj obnovi trebale bi imati starije zgrade koje, za razliku od novogradnje, troše puno više toplinske energije za grijanje po jedinici površine. Često se, međutim, radi o zgradama koje su smještene u kulturno-povijesnim urbanim ili ruralnim cjelinama te je zbog vrlo strogih konzervatorskih uvjeta njihova energetska obnova tehnički složena i skupa, a postignute energetske uštede ne dostižu minimalni prag koji je postavljen kao uvjet za dobivanje državnih poticajnih sredstava. Stoga bi u idućem programskom razdoblju trebalo planirati posebne poticajne mjere za obnovu zgrada u zaštićenim kulturno-povijesnim jezgrama. To se jednako odnosi za zgrade javne namjene kao i za stambene zgrade.

- Energetska obnova javnih zgrada

Podaci o energetskog potrošnji zgrada javnog sektora redovito će se unositi u Nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE) te se mogu iskoristiti pri definiranju prioriteta obnove. Naime, premda je manji dio javnih zgrada već obnovljen potrebno je nastaviti s energetskom obnovom neučinkovitih građevinskih objekata u javnom vlasništvu kako bi se smanjili troškovi za njihovo održavanje te

ujedno pružiti primjer građanima kako energetska obnova rezultira ne samo energetskim i financijskim uštedama, već i boljom kvalitetom korištenja prostora.

- Energetska obnova obiteljskih kuća

Uz aktivnosti informiranja o dostupnim poticajima potrebno je provesti sveobuhvatnu edukaciju stanovništva o svim aspektima energetske učinkovitosti i mogućim energetskim uštedama u kućanstvu. Edukacijom treba obuhvatiti sve dobne skupine stanovništva, s posebnim naglaskom na osobe koje vode kućanstvo i donose važne odluke za njegovo funkcioniranje.

- Energetska obnova nestambenih zgrada

Definiciju komercijalnih zgrada svaka država određuje u skladu sa svojim posebnostima i specifičnostima. Komercijalne nestambene zgrade u Hrvatskoj se definiraju kao zgrade pretežno poslovnog i uslužnog karaktera (više od 50% bruto podne površine namijenjeno je poslovnoj i/ili uslužnoj djelatnosti), uključujući uredske i trgovačke zgrade (trgovine, veletrgovine, prodajne centre, maloprodajna skladišta), hotele i ostale turističke objekte, restorane, ugostiteljske lokale, banke i slično.

Strategija 2: Zamjena kotlovnica na lož ulje sustavima koji koriste obnovljive izvore energije

Na području Splitsko-dalmatinske županije postoji značajan broj zgrada u javnom vlasništvu te poslovnih objekata koje kao energent za grijanje koriste ekstra lako lož ulje.

U svrhu zamjene lož ulja pogodnijom energentom i smanjivanja emisije CO₂, u dogovoru s vlasnicima zgrada izradit će se studije predizvedivosti zamjene kotlovnica; najprije za zgrade javne namjene (javni sektor treba pokazati primjerom te stimulirati i privatni sektor na energetska obnovu), a zatim i za poslovne zgrade. Ispitat će se tehničke i ekonomske pretpostavke za proizvodnju drvene sječke i peleta na samom otočju kao alternativnog energenta za lož ulje.

Nakon analize rezultata provedenih studija predložit će se najpogodnija rješenja.

Strategija 3: Korištenje sunčanih kolektora za pripremu tople vode i grijanje

Iako na području Splitsko-dalmatinske županije postoje odlični uvjeti za uporabu sunčeve energije za pripremu potrošne tople vode (PTV) i grijanje, takvi se solarni sustavi još uvijek rijetko koriste, kako na obiteljskim kućama tako i na višestambenim i poslovnim zgradama. Primjetno je da se sunčani kolektori ne instaliraju ni na krovovima novosagrađenih zgrada, premda su danas cijene pristupačnije nego prije te se ulaganje u solarni sustav dugoročno isplati.

Toplinski sunčani kolektori većinom se koriste za pripremu tople sanitarne vode, a nešto manje za grijanje zgrada. Naime, u kućanstvima se topla voda troši svaki dan te se instalirana snaga kolektora stalno koristi, dok se u slučaju grijanja energija troši samo u jednom dijelu godine – zimi, odnosno, kada je dostupnost sunčeve energije manja. Sunčani toplinski sustavi posebno su pogodni za pripremu PTV u turističkom sektoru (hoteli, kampovi, apartmani) s obzirom na to da glavna sezona traje ljeti dok je osvjetljenost najveća, a potreba za PTV povećana zbog prisutnosti velikog broja turista.

Sunčani toplinski sustav prikuplja energiju samo kada je sunčano pa se prikupljena toplinska energija skladišti u vodenom spremniku kako bi topla voda bila na raspolaganju i onda kada sunca nema, tijekom noći ili kada je oblačan dan. U razdobljima godine u kojima sunčana energija nije dovoljna, vodu je potrebno dogrijavati korištenjem kotla, plinskog uređaja, toplinske pumpe ili drugog izvora topline. Grijanje nam je potrebno u zimskom razdoblju, kada ima manje sunčane energije, pa je korištenje kolektora, u kombinaciji s dodatnim izvorom energije, posebno pogodno u sustavima s niskom polaznom temperaturom, poput podnog grijanja.

Procjena je da se korištenjem sunčanih toplinskih kolektora u prosječnom kućanstvu (4-5 članova) pokriva preko 60 % godišnjih potreba za PTV, a ukupna godišnja energetska ušteda iznosi oko 1.400 kWh. U slučaju da isto kućanstvo sunčanu energiju koristi i za zagrijavanje prostora, prosječna godišnja ušteda toplinske energije iznosi oko 3.600 kWh, što predstavlja potencijal godišnjeg smanjenja emisije CO₂ od oko 1.100 kg.

Strategija 4: Izrada idejnih projekata fotonaponskih elektrana

Strategijom se želi utvrditi i kategorizirati fotonaponski potencijal Splitsko-dalmatinske županije te olakšati planiranja solarnih elektrana i osnivanja energetskih zajednica građana.

Novi zakon o tržištu električne energije donosi niz novina vezano za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora, posebno fotonaponskih elektrana za vlastitu opskrbu na krovovima zgrada. U tom smislu treba nastaviti sa pripremom dokumentacije za postavljanje fotonaponskih elektrana na krovove svih zgrada pod ingerencijom Splitsko-dalmatinske županije na lokacijama za koje se procijeni da je izvedivo neovisno o modelu financiranja (JPP; ESCO, financiranje iz fondova i sl.).

Cilj je smanjenje cijene obnovljivih izvora energije, te smanjenje ovisnosti o fosilnim gorivima koja postaju sve skuplja. Sunčeva energija ima mnogobrojne prednosti za gospodarski razvoj Splitsko-dalmatinske županije, te se njihovim korištenjem povećava sigurnost opskrbe energijom i povećava energetska neovisnost. Korištenje obnovljivih izvora energije kao jedne od mjera razvoja zelenog gospodarstva provodi se planiranjem razvoja solarnih elektrana u okviru prostorno-planske dokumentacije i pripremom projektne dokumentacije za izgradnju. Želi se olakšati ishođenje lokacijskih dozvola i potaknuti investiranje u njihovu izgradnju.

Strategija 5: Objedinjena nabava energenata

Agencija će u suradnji sa Upravnim odjelom za prosvjedu, kulturu, tehničku kulturu i sport osnivača izraditi bazu podataka svih potrošača električne energije (osnovne i srednje škole), u cilju pripreme dokumentacije za planiranu provedbu objedinjene nabave električne energije. Cilj je postizanje niže cijene energenata, a samim tim preusmjeravanje sredstava do kojih bi se došlo ovom mjerom u kvalitetu obrazovnog sustava županije.

Strategija 6: Poticanje izgradnje punionica za električna vozila

Agencija će poticati izradu Idejnih projekata i realizaciju izgradnje punionica za električne automobile. Svi znamo da je Splitsko dalmatinska županija turistička destinacija i kako električni automobili postaju zastupljeniji, tako se i broj gostiju koji dolaze sa svojim električnim automobilima povećava. Trenutačno je punjenje još većinom besplatno, ali uskoro se očekuje komercijalizacija tako se može osigurati i dodatan izvor prihoda, te si gradovi tako mogu nadopunjavati gradski proračun. Sa pametnim sustavima je iznimno jednostavno odrediti cijene i kontrolirati naplatu. Županija tako razvija status ekološki osviještene i zdrave sredine u kojoj ljudi rado borave, isto tako razvija i status inovativne i napredne sredine.

Strategija 7: Tehnička pomoć građanima

Agencija će biti dostupna svim građanima sa područja županiji pružati savjetodavnu pomoć u svim fazama i zahvatima u cilju smanjenja potrošnje i povezanih troškova. Individualno savjetovanje će biti dostupno telefonskim putem, e-mailom ili organizacijom sastanaka s vlasnicima kuća ili stanova koji su zainteresirani za edukaciju pripreme i realizacije projekta energetske učinkovitosti, putem tzv. one-stop-shopa koji je prepoznat u ključnim EU direktivama vezanim uz energetska učinkovitost, ali i nacionalnim strateškim dokumentima vezanim uz energetska obnovu.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI

Pokazatelj uspješnosti	Definicija	jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2024	Ciljana vrijednost 2025
Izrađeno Godišnje izvješće o provedbi akcijskog plana energetske učinkovitosti	Obrada podataka o energetskej potrošnji i izrada izvješća	Broj	0	1	1	1
Izrađeno Godišnje izvješće o potrošnji energije za Splitsko-dalmatinsku županiju	Analiza podataka prikupljenih kroz SGE	Broj	0	1	1	1
Ishodovana građevinska dokumentacija za fotonaponsku elektranu	Provedena procedura pred nadležnim tijelima za ishodovanje građevinske dozvole za fotonaponsku elektranu	Broj	0	1	1	1
Izrađena analiza prostorno-planske dokumentacije jedinica lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije s identifikacijom optimalnih lokacija za ulaganje u fotonaponske sustave	Analiza prostorno-planske dokumentacije jedinica lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije	Broj	0	1	1	1
Izrađeni idejni projekti fotonaponskih sustava na javnim objektima u vlasništvu ili pod upravljanjem Splitsko-dalmatinske županije	Izrada idejnih projekata fotonaponskih sustava na javnim objektima kao priprema za prijavu na nacionalne javne pozive za sufinanciranje ulaganja u obnovljive izvore energije	Broj	10	20	25	30
Izrađen Akcijski plan energetske održivosti razvitka i klimatskih promjena (SECAP)	Planiranje mjera energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije te prilagodba učincima klimatskih promjena	Broj	0	1	1	1
Izrađeni idejni projekti punionica za električna vozila uz javne objekte u vlasništvu ili pod upravljanjem Splitsko-dalmatinske županije	Izrada idejnih projekata punionica za električna vozila, te pomoć pri realizaciji	Broj	1	5	10	12

Pokazatelj učinka	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost 2022.	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
Postotak proračunski i izvanproračunskih korisnika Županije u energetske informacijskom sustavu DEA	Izrada informacijskog sustava, eventualna obuka i praćenjem korisnika-obveznika unosa	Postotak od ukupnog broja proračunskih i izvanproračunskih korisnika Županije	0	DEA	10%	80%	100%
Povećanja broja izrađenih projekata energetske učinkovitosti za proračunske i izvanproračunske korisnike Županije	Komuniciranjem s Županijskim tijelima i korisnicima stvoriti inicijativu za izradu projekata energ. učinkovitosti	Brojem izrađenih projekata	0	DEA	10	20	20
Smanjene energetske bilance konsolidirane Županije	Izrada točne energetske bilance županije, na godišnjoj razini po kategorijama energenata.	Odgovor da ili ne	Ne	DEA	DA	DA	DA
Povećanja broja izrađenih projekata energetske učinkovitosti za stanovništvo S-D županije	Promidžbenim aktivnostima poticati stanovništvo na sudjelovanje u projektima energetske učinkovitosti	Brojem izrađenih projekata stanovništvu Županije	0	DEA	0	20	80